

LÄNSSTYRELSEN
VÄSTRA GÖTALANDS LÄN

Bevarandeplan för Natura 2000-område

SE0520038 Härön

EU:s medlemsländer bygger upp ett sk. "ekologiskt nätverk" av naturområden som kallas Natura 2000. Livsmiljöerna för vilda djur och växter krymper i snabb takt och många arter hotas av utrotning. Länderna i EU samarbetar därför för att försöka bevara det europeiska växt- och djurlivet. Arbetet grundas på två EU-direktiv, fågeldirektivet och art- och habitatdirektivet.

Natura 2000-områden i Västra Götalands län

I Västra Götalands län finns 406 av regeringen beslutade Natura 2000-områden (t.o.m. år 2004) som sammanlagt har en yta av cirka 240 900 hektar. Avsikten med områdena är att bevara speciella, i EU direktiven bestämda naturtyper och arter. I länet förekommer 54 av dessa naturtyper och 95 djur- och växtarter. Arbetet med att utse områden har pågått sedan EU-inträdet 1995. Naturtyperna kan sammanfattas i följande kategorier och täcker cirka hälften av den totala ytan.

- Berg / hållmark, 3 800 ha
- Odlingssmark / hed, 3 506 ha
- Lövskog, 5 248 ha
- Barrskog, 8 475 ha
- Våtmark / hed, 14 218 ha
- Sötvatten, 21 567 ha
- Sötvatten, Vättern, 60 000 ha
- Hav / kust, 25 304 ha

Bevarandeplanen

Till varje Natura 2000-område ska det finnas en bevarandeplan. Den ger en beskrivning av området och dess naturvärden, vad som kan skada eller påverka naturvärdena samt vad som krävs för att de ska finnas kvar. Planen ska också underlätta vid tillståndsprövningar enligt miljöbalken. Bevarandeplaner utarbetas och fastställs av Länsstyrelsen som även är ytterst ansvarig för att målsättningen med området uppfylls. Planen kan dock revideras när ny kunskap tillkommer eller när förutsättningar ändras; den sägs vara ett "*levande dokument*". Det är därför aldrig för sent att bidra med kunskap och synpunkter, kontakta gärna Länsstyrelsen. När bevarandeplanen ändras medför det att den måste fastställas på nytt. Markägare och andra berörda ges då nytt tillfälle att lämna synpunkter om ändringarna är av betydelse.

Tillståndsplikt och samråd

För att inte skada Natura 2000-områdenas värden krävs tillstånd för verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område. Det gäller även åtgärder utanför Natura 2000-området (regleras av miljöbalken). Då det kan vara svårt att avgöra vilka åtgärder som kan påverka naturvärdena i ett område bör man samråda med länsstyrelsen innan man påbörjar en åtgärd. Om det rör sig om en skogsbruksåtgärd ska istället samråd hållas med skogsvårdsstyrelsen innan en åtgärd påbörjas.

Mer information

Länsstyrelsen - www.o.lst.se - Telefon 031-60 50 00 vx. - E-post: natura2000@o.lst.se

Skogsvårdsstyrelsen - www.svo.se - Telefon 033-17 73 30 vx. - E-post: svs@svsvg.svo.se

Naturvårdsverket - www.naturvardsverket.se

Om lagstiftningen som Natura 2000 bygger på

Ett Natura 2000-områdes juridiska status bestäms av flera paragrafer i miljöbalken. Förutom bestämmelser om områdesskydd och tillståndsprövning enligt 7 kap. miljöbalken är Natura 2000-områden även riksintresseområden enligt 4 kap. 1 och 8 §§ i miljöbalken, vilket innebär att Natura 2000-bestämmelserna får en tydlig koppling till en rad andra lagar som rör markanvändning. Bestämmelser som rör miljökonsekvensbeskrivningar (MKB), tillsyn och ersättningsfrågor m.m. i Natura 2000-områden finns även i miljöbalkens kapitel 6:1 och 7, 11:9, 17:3, 19:2, 21:7, 29:4 och 31:4 och 5 kap. MB samt i förordningen om områdesskydd (1998:1252).

LÄNSSTYRELSEN
VÄSTRA GÖTALANDS LÄN

Naturvårdsenheten
Tove Ekman

BEVARANDEPLAN
Fastställd
2005-08-15

Diarienummer:
511-36077-2005

Sida
3(22)

Enligt sändlista

Bevarandeplan för Natura 2000-området

SE0520038 Härön

Kommun: Tjörn Områdets totala areal: 714 ha
Områdestyp: pSCI Biogeografisk region: Kontinental

Naturtyper och arter som måste bevaras i området:

- 1140 - Ler- och sandbottnar som blottas vid lågvatten
- 1170 - Rev
- 1210 - Annuell vegetation på driftvallar
- 1220 - Perenn vegetation på steniga stränder
- 1230 - Vegetationsklädda havsklippor
- 1330 - Salta strandängar
- 4010 - Fukthed med klockljung
- 4030 - Ris- och gräshedar nedanför trädgränsen
- 6230 - Artrika stagg-gräsmarker nedanför trädgränsen*
- 6270 - Artrika silikatgräsmarker nedanför trädgränsen*
- 6410 - Fuktängar med blåtåtel eller starr
- 6430 - Högörtssamhällen
- 6510 - Slätterängar i låglandet
- 7230 - Rikkärr
- 8220 - Klippvegetation på silikatrika bergssluttningar
- 8230 - Pionjärvegetation på silikatrika bergsytter
- 91D0 - Skogbevuxen myr*

Bevarandesyfte

Syftet med Natura 2000-området är att de naturtyper och arter som finns i området (se förteckningen) ska bevaras långsiktigt. Varje naturtyp och art ska bidra till att upprätthålla s.k. gynnsam bevarandestatus inom sin biogeografiska region. Det här området utgör därför en viktig del i det ekologiska nätverk av områden som Natura 2000 bygger på.

Det främsta syftet är att bevara en del av det artrika, hävdade, bohusländska skärgårdslandskapet.

Regeringen fattade beslut om att föreslå området till Natura 2000-nätverket i januari 1997.

Beskrivning av området

Härön, som ligger strax utanför norra delen av Tjörn, är en av de mest unika och välbevarade kustkulturmarkerna längs Bohuskusten. Här finns både äng, hage, åker, mosaikartade utmarker, klippor och betade strandängar. Härön är en god representant för det landskap som på 1800-talet var mycket vanligt längs Bohuskusten, men som idag är nästan helt försvunnet. Ön är rik på hävdgynnade arter, några av de som finns i området är; marrisp, granspira, kärrknipprot, kattfot, hirsstarr, bockrot, vildlin, höskallra, ängsskallra, darrgräs, spåtistel, klockljung, jungfulin, jungfu Marie nycklar, svinrot, gullviva m.fl.

Härön präglas i stort av trädfri hållmarksnatur och genomkorsas av dalgångar med lösa jordarter. Man kan tydligt se gränserna mellan utmarker och inägomarker. Utmarkerna karakteriseras huvudsakligen av hållmarker och hedkomplex, kärr och vattensamlingar. Inägorna består av åkermarker, olika typer av ängsmarker, åkerrenar och brynvegetation.

Människans nyttjande av naturen har präglat landskapet genom århundraden och de hårda förhållandena på bohuskustens tvingade folket till mångsyssleri och småskalighet, jordbruket var t.ex. ofta kombinerat med fiske. Markerna nyttjades hårt och under en period var stora delar av landskapet i Bohuslän nästan trädlöst. Man hade djuren på bete i hållmarkerna och odlade vinterfoder och grödor på inägorna. Ute i skärgården var det brist på ved och det bidrog ytterligare till att landskapets öppenhet. Speciellt Ängen har tills nyligen varit ett jordbrukslandskap i drift med åkerbruk och slätter så gott som uteslutande med ålderdomliga metoder och arbetssätt. Dessa hävdmetoder har gett ett kulturlandskap med rik biologisk mångfald, historisk kontinuitet och tilltalande landskapsbild.

Berggrunden består i stort av ådergnejs med inslag av amfibolit (mörk basisk bergart). Härön ligger i en moränfattig region men en del finns som kvarliggande block och sten. Havssediment finns i klippskrevorna, ofta med inslag av skal (skaljord). Jordarter bildas fortfarande (vittringsjord och torv av olika slag). Öns högsta partier når en höjd av ca 30 meter över havet.

Grundområdena i framförallt Härö båg har stor betydelse för den marina naturmiljön och utgör viktiga reproduktionsområden för fisk. Grundområden är också av stor betydelse för vadande fågelarter.

Bevarandemål

Exempel på uppföljningsbara bevarandemål beskrivs under respektive naturtyp och art. Vilka av dessa mål som kommer att användas i området bestäms när kompletterande inventeringar genomförts. Då kommer även koder som x, y och liknande att ersättas med siffror och arter.

Målen är att naturtyperna inte skall minska i utbredning. Artrikedomen skall inte minska.

Markägarförhållanden

Staten, stiftelser och privat.

Vad kan påverka negativt

Sådant som regleras av reservatsföreskrifterna, vissa är förbjudna andra tillståndspliktiga:

- Anläggning av ny byggnad.
- Muddring, schaktning, tippning, täktverksamhet och dyl.
- Gödsling med handelsgödsel i naturbetes- och ängsmark.
- Anläggning av ny brygga eller båthamn.
- Anordna bojfortöjning.
- Anordna campingplats.
- Anlägga nya vägar och stigar.
- Plantering av barrträd.

Annat som kan påverka negativt.

Marina delar:

- Eutrofiering/Övergödning är ett generellt hot mot alla kustvattenområden. Grunda vattenområden är speciellt känsliga.
- Utsläpp av olika slag.
- Muddring och andra verksamheter som omlagrar eller skadar de grunda bottenarna.
- Ett hårt tryck från friluftslivet inklusive båttrafik kan påverka bl.a. fågellivet negativt.
- För hårt tryck från fisket förändrar den ekologiska balansen i havet.
- Trålning.

Hävdgynnade delar:

- Upphörd eller för svag hävd som bl.a. leder till att igenväxningsvegetation kan etablera sig.
- Stödutfodring i markerna leder till ökad kvävedeposition.
- Dikning av våtare marker.
- Luftföroreningar och kvävenedfall kan förändrar florans sammansättning och bidra till snabbare igenväxning.
- Användning av avmaskningsmedel som innehåller avermectin kan påverka den dynglevande insektsfaunan negativt.

Bevarandeåtgärder

Hela området är skyddat som reservat, det ligger också inom riksintresse för naturvård och friluftsliv.

Regelbunden översyn av röjningsbehov behövs. De hävdgynnade områdena bör betas varje år, eller i vissa fall slås vilket framgår på naturtypsnivå. De slåttrade områdena bör efterbetas. Åtgärdsplaner för området finns, i dessa framgår tydligt hur olika skiften bör skötas. Det finns även en skötselplan med restaureringsrådgivning från projektet "Levande Landskap" (2004), här finns en utförlig beskrivning om hur restaurering och fortsatt skötsel bör fortgå.

Förutom vad som i övrigt gäller enligt miljöbalken och annan miljölagstiftning krävs tillstånd för att bedriva verksamheter eller vidta åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område. Tillstånd krävs inte för verksamheter och åtgärder som direkt hänger samman med eller är nödvändiga för skötseln och förvaltningen av det berörda området (7 kap 28 a § miljöbalken).

Bevarandestatus

De olika skiftena som inventerats i äng- och betesinventeringen 2004 har lite olika hävdsituation.

På Herrön, ängens gård (0F1-IEQ) är 30% utan hävd, 40% svagt hävdad och 30% välhävdad. 80% har ingen påverkan från produktionshöjande åtgärder, 10% är svagt påverkade och 10% är tydligt påverkade. Skiftet som kallas Herrön (9B4-EKB) har 40% svagt hävdad och 60% är välhävdad. Ingen påverkan från produktionshöjande åtgärder. I skiftet Södra bågareholmen (E11-UGX) är 70% svagt hävdad och 30% välhävdad. Ingen påverkan av produktionshöjande åtgärder. Hela skiftet Norra bågareholmen (F14-GNE) är svagt hävdad, men utan påverkan av produktionshöjande åtgärder.

Idag är utmarkerna inte lika hårt betade som de en gång i tiden varit, därför är området, trots bete, stätt i långsam igenväxning. Förr använde man de vedväxter som kom upp som bränsle och man repade tom ljung för att elda med och på så sätt blev området ytterligare hävdad. Bevarandestatus på sina håll god, framförallt på inägorna, men restaurering och kontinuerligt underhåll behövs.

Uppföljning av naturtyper och arter

De i bevarandeplanen angivna målen ska följas upp.

Bevarandemålen följs upp med olika tidsintervall beroende på vilken naturtyp eller art som berörs. Naturtyper som inte kräver skötsel följs upp stickprovsvis med glesa tidsintervall liksom arter som till exempel förekommer på många lokaler eller som inte är hotade i så hög grad. Områden som vid basinventeringen inte konstateras ha gynnsam bevarandestatus följs upp regelbundet tills gynnsam bevarandestatus uppnåtts. Samtliga områden ska följas upp om de innehåller arter och naturtyper som är sällsynta, särskilt viktiga för biologisk mångfald eller kräver regelbunden skötsel.

Dokumentation

Länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län. Hultengren, S., Olsson, K. 1995: Värdefulla odlingslandskap i Göteborgs och Bohus län. Bevarandeprogram för odlingslandskapets natur- och kulturvärden.

Riksantikvarieämbetet och statens historiska museer, Olsson Gunilla 1986; Herrön-Levande odlingslandskap.

Länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län. 1997: Skötselplan för naturreservatet Härön. Beslut 1997-05-23.

Länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län. Ängs- och hagmarker i Tjörns kommun.

Nationell bevarandeplan för odlingslandskapet (National Conservation Plan for the Agricultural Landscape). ISBN 91-620-4815-5.

Länsstyrelsen i Västra Götaland 2005, Kusthedar, sältor och ängar - Natur och människor i en kustbygd.

Naturtyper, djur- och växtarter som speciellt måste bevaras i området

4010 Fukthed med klockljung

Beskrivning: Fukthed med klockljung bland de dominerande kärlväxarterna i fältskiktet. Torvdjup mindre än 3 dm. Krontäckning av träd och buskar, som inte är av igenväxningskaraktär, är 0-30%. Naturtypen är präglad av störning i form av hävd och/eller vattenståndsfluktuationer. Naturtypen har främst utvecklats genom lång beteskontinuitet, ofta i kombination med återkommande bränningar, men återfinns även i kantzonen mot myrar, sjöar och vattendrag. Arter som gynnas av hävd och/eller vattenståndsfluktuationer skall finnas.

Naturtypen är känslig för ökad näringstillförsel, beskuggning och förnaansamling (igenväxning), utebliven eller förändrad hävd samt förändrad markanvändning och exploatering. Naturtypen är känslig för minskning av populationerna hos de typiska arterna och konkurrens från för området främmande arter.

Förekommer på Härön i mosaik tillsammans med en rad andra hävdgynnade utmarksnaturtyper.

Bevarandemål:

Areal:

- Arealen fukthed med klockljung ska vara minst 8,2 hektar eller öka.

Struktur och funktion:

- Minst x (95 %) ha ska vara välhävdade varje år vid vegetationsperiodens slut. (Med "väl hävdad" menas som regel att ingen skadlig ansamling av förna skett.)

- Andelen bar jord ska vara minst x %.

- Krontäckning av träd och buskar som vuxit upp i välhävdade landskap (det vill säga som haft en funktion i den äldre markanvändningen och präglats av denna) ska vara högst x (<5 %). Vedartad igenväxningsvegetation förekommer ej.

- x (95 %) av fuktheden har en ostörd hydrologi. Samtliga diken med avvattnande effekt ska vara igenlagda senast år x (2030), med undantag för kulturhistoriskt värdefulla diken.

Typiska arter:

- Minst x av de typiska kärlväxtsarterna; jungfru marie nycklar, granspira och ängsvädd ska förekomma i minst y % av provytorna.

Negativ påverkan: Se områdesnivå.

Bevarandeåtgärder: Se områdesnivå.

Bevarandestatus: Se områdesnivå.

Uppföljning: Se tillsvidare den allmänna beskrivningen under rubriken: Uppföljning av naturtyper och arter. Uppföljningsmetoder mm. kommer att beskrivas senare.

7230 Rikkärr

Beskrivning: Minerotrofa myrar och rika källmiljöer oavsett lutning och förekomster av morfologiska strukturer, där ständig tillförsel av baskatjonrikt vatten från omgivningen sker. Detta medför att pH-värdet i myren vanligen är 6 eller högre. Habitatets utbredningsområde överensstämmer med områden där berggrunden och/eller jordtäcket är rikt på baskatjoner, vanligtvis kalcium. Rikkärren är generellt oligotrofa-mesotrofa och näringsbegränsade då kalcium komplexbinder fosfat. Vegetationen domineras av olika halvgräs och örter. Rikkärren har en speciell flora och fauna som varierar med t ex krontäckningsgrad, kalkhalt och näringsförhållanden. Är känslig för förändrad hydrologi och upphörd hävd.

Rikkärren på Härön ligger i anslutning till slätterängar och slås regelbundet, samt efterbetas med får. Kärren är öppna. Här finns arter som; kärrknipprot, ängsnycklar, hartmanstarr, Jungfru Marie nycklar, jungfrulin, svinrot, havssälting, darrgräs, ängsskallra, kärrspira, knippfryle, svartkämpar m.fl

Bevarandemål:

Areal:

- Arealen rikkärr ska vara minst 0,8 hektar eller öka.

Struktur och funktion:

- Minst 95 % av arealen ska vara väl hävdad varje år vid vegetationsperiodens slut (med "väl hävdad" menas som regel att hävden varit så hård att ingen skadlig ansamling av förna skett och att vegetationshöjden i genomsnitt är ca 5 cm på fuktiga marker och ca 7 cm på våta marker).

- Täta bestånd (mer än 50 % täckning) av den negativa indikatorarten vass får inte vara större än x m² (<100 m²/ha).

- Täta bestånd (mer än 50 % täckning) av de negativa indikatorarterna blåtåtel eller älgört får inte vara större än x m² (<20 m²/ha).

- Vedartad igenväxningsvegetation ska inte förekomma (med "vedartad igenväxningsvegetation" menas träd och buskar som kunnat etablera sig på grund av att beteshävden blivit för svag).

- Hela arealen ska ha ostörd hydrologi. Alla eventuella diken med avvattande effekt ska vara igenlagda senast år 2030.

Typiska arter:

-Förekomsten av typiska kärlväxtsarter bibehålls eller ökar. Minst x av de typiska kärlväxtsarterna ängsstarr, kärrknipprot, honungsblomster etc. ska förekomma i minst y % av provytorna i fastmattorna.

- Förekomsten av typiska mossarterna bibehålls eller ökar. Minst x av de typiska mossarterna a, b, c etc. ska förekomma i minst y % av provytorna i fastmattorna.

Negativ påverkan:

Se områdesnivå.

Bevarandeåtgärder:

För att gynnsam bevarandestatus skall upprätthållas behövs årlig slåtter med skärande eller klippande verktyg.

Se även områdesnivå.

Bevarandestatus:

Se områdesnivå.

Uppföljning:

Se tillsvidare den allmänna beskrivningen under rubriken: Uppföljning av naturtyper och arter. Uppföljningsmetoder mm. kommer att beskrivas senare.

1140 Ler- och sandbottnar som blottas vid lågvatten

Beskrivning: Grunda, sandiga och leriga bottnar som delvis exponeras vid lågvatten. Dessa bottnar är ofta helt fria från vegetation men har stora mängder cyanobakterier (blågrönalger) och/eller kiselalger ibland i täckande lager. Fintrådiga alger kan förekomma. Naturtypen är viktig för änder och vadarvåglar som söker föda i de grunda bottnarna. Samt är en viktig naturtyp för fiskreproduktion. Känslig för verksamheter som rör upp och grumlar botten, övergödning och andra utsläpp.

Finns främst i den stora viken Härö båg, men också i vikar vid östra sidan av ön.

Bevarandemål:

Areal:

- Arealen ler- och sandbottnar ska vara minst (13) hektar.

Struktur och funktion:

- Halten totalkväve, totalfosfor resp. klorofyll a ska uppfylla minst "God ekologisk status" enligt vattendirektivet.

- Täckningsgraden av flytande trådalger ska inte öka och är under sommaren högst 30 % i minst 90 % av vikarna.

- Täckningsgraden av vass/säv ska inte öka mer än X(10) %.

Typiska arter:

- Antal häckande par av typiska fågelarter som använder naturtypen vid födosök ska vara konstant eller öka.

Negativ påverkan:

- Flytande algmattor, oftast bestående av fintrådiga alger (orsakas av övergödning).

Algmattorna ger upphov till syrgasbrist, utsöndrar giftiga ämnen, hindrar fisk att söka föda samt hindrar vertebrater med planktoniska larvstadier att bottenfälla.

- Muddringar och andra verksamheter som omlagrar eller skadar bottnarna.

- Sandtäkt.

- Förändrad vattengenomströmning.

- Framförandet av vattenskotrar och liknande. Förutom att ljudet stör fågellivet påverkas bottnarna och dess invånare negativt av utsläppen och uppgrumlingen som blir i dessa grunda områden.

Se även områdesnivå.

Bevarandeåtgärder:

Skrivs efter att basinventeringen är genomförd.

Bevarandestatus:

Skrivs efter att basinventeringen är genomförd.

Uppföljning:

Uppföljning föreslås ske i två nivåer. En grundnivå med flygbilds-tolkning av strukturer och funktioner som berör alla objekt, samt ett stickprov av habitatet utanför de utpekade objekten. Om indikation på eutrofiering märks i denna uppföljning sker uppföljning av typiska arter i det berörda objektet. Uppföljning av areal följs med glesa intervall (vart 24:e år), samt vid eventuell exploatering eller tillkomst (Granath 1997).

I alla objekt följs indikation för bevarandemålet om vattenkvalitet genom indikatorerna snabb vassstillväxt och/eller stor utbredning av flytande trådalger. Täckningsgrad av vass, flytande fintrådiga alger, samt areal öppen vattenyta som ej är bevuxen med övervattensväx-ter (helofyter), samt täta bladvassbestånd följs med hjälp av digitaliserade flygbilder tagna på låg höjd (Granath 1997). Täckningsgrad av digitaliserade bilder analyseras i programmet Sigma Scan enligt metod som används vid Kristinebergs laboratorium. Syftet är att genom dessa indikatorer fånga upp eutrofiering av habitatet. Samtliga objekt följs enligt denna metod vart 6:e år.

Vattenkvalitet mäts som regel ej i de utpekade objekten utan i intilliggande referenslokaler som övervakas inom vattendirektivet. Dessa lokaler analyseras enligt metodik i Handbok Miljöövervakning (Naturvårdsverket 1999 intensiv övervakning). Den vattenkemiska analysen mäter följande parametrar: totalkväve, totalfosfor, samt klorofyll. Gränsvärden för habitatet korreleras med befintligt system för bedömningsgrunder av kust och hav samt med vattendirektivets gränsvärden.

Typiska häckfågelarter som födosöker i habitatet följs med hjälp av befintliga omdrev inom inventering av häckande kustfåglar som pågår i de flesta län (Naturvårdsverket 1998), samt kartering av häckfåglar i strandängshabitat (1310, 1330, 1630) med punktlinjetaxering (Naturvårdsverket 1978). Kustfågelinventeringsmetoden modifieras så att de utpekade N2000-habitaten avgränsas som redovisningsenheter. Ytterligare modifieringsförslag är att antalet inventeringsbesök begränsas till två per inventeringsår.

1170 Rev

Beskrivning:

Geologiska och/eller biologiska bildningar som förekommande på hård- eller mjukbottnar. Reven är topografiskt avskiljda genom att de höjer sig över havsbotten i den littoral eller sublittoral zonen. Reven kan bestå av geologiska formationer som block och hällar och/eller biogena bildningar. Revmiljön karaktäriseras av en zonerings av bentiska samhällen av alger och djurarter inklusive konkretioner, skorpbildningar och korallbildningar. Musselbankar ingår i detta habitat om de har en täckningsgrad över 5-10%. Rev avgränsas mot omkringliggande botten där revbildningen övergår med mer än 50% i mjukbottenytan samt där biogena bildningar understiger 5-10% av täckningsgraden. Tråkning kan ha förekommit i habitatet.

Bevarandemål:

Areal:

- Arealen rev ska vara minst X hektar.
- Arealen av undergruppen biogena rev ska vara minst Y hektar.

Struktur och funktion:

- Halten totalkväve, totalfosfor respektive klorofyll ska uppfylla minst "God ekologisk status" enligt vattendirektivet.
- I minst 90 % av den totala arealen har bottarna en naturlig struktur och zonerings.
- Minst 95 % av arealen av de biogena reven skall vara fri från fysisk påverkan.

Typiska arter:

- Täckningsgraden och djuputbredningen av utvalda makroalger ska bibehållas eller öka i minst 90 % av arealen.
-

Negativ påverkan: - Trålning förändrar naturtypens strukturer med följd att artsammansättningen påverkas.
- Skörd av musslor med bottenskrapor som skadar reven.
- Omfattande skörd av makroalger.

Se även områdesnivå.

Bevarandeåtgärder: Skrivs efter att basinventeringen är genomförd.

Bevarandestatus: Skrivs efter att basinventeringen är genomförd.

Uppföljning: Uppföljning
Habitatets areal följs med glesa intervall (vart 24:e år) med hjälp av multibeamscanning. Undergrupp biogena rev karteras med tätare intervall (vart 6:e år).
I alla objekt med kommersiellt fiske med bottensläpande redskap sker en uppföljning av skador på vegetation eller djursamhällen. I biogena rev följs bottarna var 6:e år, i övriga områden vart 12:e år. Negativ indikation utlöser uppföljning av typiska arter.
Vattenkvalitet följs i vattendirektivets referensområden som både är belägna innanför och utanför objekten. Den vattenkemiska analysen mäter följande parametrar: totalkväve, totalfosfor och klorofyll a (Naturvårdsverket 1997). Gränsvärden för habitatet korreleras med befintligt system för bedömningsgrunder av kust och hav (Naturvårdsverket 1999), samt med vattendirektivets gränsvärden.
Typiska arter kärlväxter och alger följs i minst ett objekt per typområde, samt i alla objekt som ligger inom typområden där vattenkvaliteten inte uppnår god ekologisk standard. Inventering sker i transekter med dykare/alternativt video Handbok Miljöövervakning kust och hav (Naturvårdsverket in prep). Mål för djuputbredning och täckning hos de typiska arterna tas fram i samordning med vattendirektivet och de sammanfattas i siffervärdet EEI - Ecological Evaluation Index (Andersson et al 2003). EEI använd för att göra en objektvis utvärdering av bevarandestatus. De enskilda typiska arterna förekomst och djuputbredning utvärderas på biogeografisk nivå. Med hjälp av de typiska arterna erhålls en bild av eutrofieringssituationen, samt effekt av eventuell grumling av vattenmassorna orsakad av båttrafik eller dylikt.
För undergrupp biogena rev skall under 2004 metoder för och listor på typiska arter ryggradslösa djur att arbetas fram.

1210 Annuell vegetation på driftvallar

Beskrivning: Kväverika driftvallar med vegetation av ettåriga växter. Driftvallarna uppkommer genom att tång, vass eller annan vegetation driver med vattnet genom strömmar och vågrörelser och lagras upp som små vallar längs stränderna. Vanliga arter är gåsört, kvickrot och mållor. Vid välhävda förhållanden förekommer bl.a. marviol och trampört, i ohävdade miljöer återfinns exempelvis åkertistel, snärjmåra, renfana och gulsporre. Denna naturtyp är relativt vanligt förekommande längs våra kuster. I och med att blåstången minskar ändras också karaktären på dessa driftvallar. Stora driftvallar av blåstång har blivit alltmer sällsynta medan driftvallar av vass och rödalger har blivit vanligare. Naturtypen är bl.a. känslig för slitage.

<i>Bevarandemål:</i>	<p>Areal:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Antalet vikar med tångvallar ska vara minst X st. <p>Struktur och funktion:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Arealen tångvallar ska inte minska mer än 20 %. <p>Typiska arter:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Förekomsten av typiska kärleväxter ska bibehållas eller öka.
<i>Negativ påverkan:</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Med blåstångens minskande förändras dessa vallars karaktär. - Oljeutsläpp. - Ovarsam städning av stränderna. - Omfattande tångtäkt. <p>Se även områdesnivå.</p>
<i>Bevarandeåtgärder:</i>	Skrivs efter att basinventeringen är genomförd.
<i>Bevarandestatus:</i>	Skrivs efter att basinventeringen är genomförd.
<i>Uppföljning:</i>	Se tillsvidare den allmänna beskrivningen under rubriken: Uppföljning av naturtyper och arter. Uppföljningsmetoder mm. kommer att beskrivas senare.

1220 Perenn vegetation på steniga stränder

<i>Beskrivning:</i>	<p>Steniga stränder med flerårig vegetation på de övre delarna av klapperstensstränder. Många olika vegetationstyper finns ovanför den omedelbara strandzonen. I de äldre delarna kan antingen gräs-, ljung- och risvegetation eller en vegetation dominerad av mossor och lavar utvecklas. Naturtypen är vanligen ohävdad. Denna naturtyp är relativt vanlig längs Sveriges kuster, övergödningen påverkar dock artsammansättningen. Dessutom är exploateringstrycket stort, särskilt i storstadsregionerna. Naturtypen är känslig för slitage.</p> <p>Karaktärsarter är strandkål, saltarv, strandråg, strandärt, kvickrot, rölrika och strandkvanne.</p>
<i>Bevarandemål:</i>	<p>Areal:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Arealen perenn vegetation på steniga stränder ska vara minst X hektar. <p>Struktur och funktion:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Täckningsgraden av träd ska understiga X(5) % och busktäckningen ska understiga Y(25) %. - Täckningsgraden av vresros och andra främmande arter ska understiga X(2) m²/ha. <p>Typiska arter:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Förekomsten av typiska kärleväxter ska bibehållas eller öka. - Antal häckande par av typiska fågelarter som använder naturtypen vid födosök ska vara konstant eller öka.

Negativ påverkan: - Övergödning genom ökad pålagring med ruttnande alger.
- Kvävenedfall, vilket påverkar artsammansättningen.
- Oljeutsläpp.
- Stentäkt.

Se även områdesnivå.

Bevarandeåtgärder: Skrivs efter att basinventeringen är genomförd.

Bevarandestatus: Skrivs efter att basinventeringen är genomförd.

Uppföljning: Se tillsvidare den allmänna beskrivningen under rubriken: Uppföljning av naturtyper och arter. Uppföljningsmetoder mm. kommer att beskrivas senare.

1230 Vegetationsklädda havsklippor

Beskrivning: Havsklippor med gräs- och örtvegetation. Har en varierande vegetationstäckning beroende på havets påverkan, geologi och geomorfologi. På de mest utsatta klipporna finns vegetationsfria klippavsatser och skrevor på de brantaste delarna närmast havet och gräsbevuxna klipphyllor, branter och sluttningar på de ställen där jord kunnat ackumuleras. Där klipporna är mer skyddade kan ris, örter och vindpinade träd och buskar etablera sig. Naturtypen är känslig för slitage.

Karaktärsarter är bl.a. trift, marrisp, strandglim och gulkämpar. Närmast vattenlinjen finner man ofta blågrönalgen *Calothrix scopulorum* och skorplavar.

Bevarandemål: Areal:
- Arealen vegetationsklädda havsklippor ska vara minst X hektar.

Struktur och funktion:
- Täckningsgraden av träd ska understiga X(5) % och busktäckningen ska understiga Y(25) %.

Typiska arter:
- Förekomsten av typiska kärlväxter ska bibehållas eller öka.
- Antal häckande par av typiska fågelarter som använder naturtypen vid födosök ska vara konstant eller öka.

Negativ påverkan: - Kvävenedfall, vilket påverkar artsammansättningen.
- Oljeutsläpp och bensinspill från båttrafik.

Se även områdesnivå.

Bevarandeåtgärder: Skrivs efter att basinventeringen är genomförd.

Bevarandestatus: Skrivs efter att basinventeringen är genomförd.

Uppföljning: Se tillsvidare den allmänna beskrivningen under rubriken: Uppföljning av naturtyper och arter. Uppföljningsmetoder mm. kommer att beskrivas senare.

1330 Salta strandängar

Beskrivning: Strandängar och strandbetesmarker påverkade av saltvatten (med salinitet vanligen över 1,5%). Dessa är eller har tills nyligen varit präglade av slätter och/eller betesdrift. Karaktäristiskt är inslaget av saltrika fläckar (saltbrännor) som uppstått genom att vattnet från översvämningar avdunstat. Växt- och djursamhällena har speciella anpassningar till hög salthalt.

Naturtypen är känslig för ökad näringstillförsel, beskuggning och förnaansamling (igenväxning), utebliven eller förändrad hävd samt förändrad markanvändning och exploatering. Naturtypen är känslig för minskning av populationerna hos de typiska arterna och konkurrens från för området främmande arter.

På Härön är strandängarna betade och finns vid viken Änge kile, eventuellt finns fler småfläckar runt ön som kan räknas till naturtypen.

Karaktärsarter: Strandaster, saltmålla, trift, strandkrypa, gulkämpar, saltnarv, strandmalört, rödsvingel, krypven, salttåg, segstarr, rödsäv, agnsäv.

Bevarandemål: Areal:
- Arealen salta strandängar ska vara minst 0,5 hektar.

Struktur och funktion:
- Minst 95 % av arealen ska vara avbetad varje år vid vegetationsperioden slut.
- Arealen skonor och saltfrätor minskar inte mer än X %.
- Minst 80 % av vattenstranden ska vara s.k. "blå bård", d.v.s. vass/havssäv/rörflen ska inte förekomma på landstranden i täta bestånd (högst 10 m²).
- Krontäckning av träd och buskar som vuxit upp i välhävda landskap ska vara högst X %.

Typiska arter:
- Förekomsten av typiska kärlväxter ska bibehållas eller öka.
- Antal häckande par av typiska fågelarter som använder naturtypen vid födosök ska vara konstant eller öka.

Negativ påverkan: Se områdesnivå.

Bevarandeåtgärder: Se områdesnivå.

Bevarandestatus: Se områdesnivå.

Uppföljning: Se tillsvi vidare den allmänna beskrivningen under rubriken: Uppföljning av naturtyper och arter. Uppföljningsmetoder mm. kommer att beskrivas senare.

4030 Ris- och gräshedar nedanför trädgränsen

Beskrivning: Torra-friska, hävdpräglade hedar på silikatrika podsoljordar (ej sandfält) nedanför trädgränsen. Naturtypen har utvecklats genom lång beteskontinuitet, ofta i kombination med återkommande bränningar, men kan vara stadd i igenväxning. Krontäckning av träd och buskar, som inte är av igenväxningskaraktär, är 0-30 %. Hävdgynnade arter skall finnas.

Naturtypen är känslig för ökad näringstillförsel, beskuggning och förnaansamling (igenväxning), utebliven eller förändrad hävd samt förändrad markanvändning och exploatering. Naturtypen är känslig för minskning av populationerna hos de typiska arterna och konkurrens från för området främmande arter.

Förekommer på Härön i mosaik tillsammans med en rad andra hävdgynnade utmarksnaturtyper.

Bevarandemål: Areal:
- Arealen ris- och gräshedar ska vara minst x hektar eller öka.

Struktur och funktion
- Minst 95 % av arealen ska vara väl avbetad varje år vid vegetationsperiodens slut (med "väl avbetad" menas som regel att betet varit så hårt att ingen skadlig ansamling av förna skett.)
- Andelen bar jord ska vara minst x%.
- Krontäckning av träd och buskar som vuxit upp i ett välhävdad landskap ska vara högst 5%. Vedartad igenväxningsvegetation ska inte förekomma (det vill säga träd och buskar som kunnat etablera sig på grund av att hävden blivit för svag).

Typiska arter:
- Förekomsten av typiska kärlväxter ska bibehållas eller öka. Minst x av de typiska kärlväxtsarterna a,b, c etc ska förekomma i minst y% av provytorna.

Negativ påverkan: Se områdesnivå.

Bevarandeåtgärder: Se områdesnivå.

Bevarandestatus: Se områdesnivå.

Uppföljning: Se tillsvidare den allmänna beskrivningen under rubriken: Uppföljning av naturtyper och arter. Uppföljningsmetoder mm. kommer att beskrivas senare.

6230 Artrika stagg-gräsmarker nedanför trädgränsen*

Beskrivning: Artrika, hävdpräglade stagg-gräsmarker nedanför trädgränsen på torra–friska, silikatrika jordar. Naturtypen har utvecklats genom lång hävdkontinuitet, men kan vara stadd i igenväxning. Krontäckning av träd och buskar, som inte är av igenväxningskaraktär, är 0-30 %. Hävdgynnade arter skall finnas.

Naturtypen är känslig för ökad näringstillförsel, beskuggning och förnaansamling (igenväxning), utebliven eller förändrad hävd samt förändrad markanvändning och exploatering. Naturtypen är känslig för minskning av populationerna hos de typiska arterna och konkurrens från för området främmande arter.

Förekommer på Härön i mosaik tillsammans med en rad andra hävdgynnade utmarksnaturtyper.

Bevarandemål:

Areal:

-Arealen artrika stagg-gräsmarker ska vara minst x hektar eller öka.

Struktur och funktion:

- Minst 95 % av arealen ska vara väl hävdad varje år vid vegetationsperiodens slut (med "väl hävdad" menas som regel att hävden varit så hård att ingen skadlig ansamling av förna skett).

- Negativa indikatorarter ska förekomma med mindre än 5 % täckning eller frekvens (negativa indikatorarter är hundkex, brännässla, åkertistel, krusskräppa, jättegröe, samt blommande exemplar av grenrör, rörfen och älgört).

- Krontäckning av träd och buskar som vuxit upp i ett välhävdad landskap ska vara mellan x och y (0-5%). Vedartad igenväxningsvegetation ska inte förekomma (det vill säga träd och buskar som kunnat etablera sig på grund av att hävden blivit för svag).

- Naturtypen ska ha en ostörd hydrologi. Alla diken med en avvattande effekt ska vara igenlagda senast år 2030, med undantag för kulturhistoriskt värdefulla diken.

Typiska arter:

- Förekomsten av typiska kärlväxter ska bibehållas eller öka. Minst x stycken av de typiska kärlväxtarterna a, b, c etc. ska förekomma i minst y % av provytorna.

Negativ påverkan: Se områdesnivå.

Bevarandeåtgärder: Se områdesnivå.

Bevarandestatus: Se områdesnivå.

Uppföljning: Se tillsvidare den allmänna beskrivningen under rubriken: Uppföljning av naturtyper och arter. Uppföljningsmetoder mm. kommer att beskrivas senare.

6410 Fuktängar med blååtätel eller starr

Beskrivning: Hävdpräglade fuktängar med blååtätel eller starr nedanför trädgränsen. Naturtypen har utvecklats genom lång hävdkontinuitet, men kan vara stadd i igenväxning. Krontäckning av träd och buskar, som inte är av igenväxningskaraktär, är 0-30 %. Hävdgynnade arter skall finnas.

Naturtypen är känslig för ökad näringstillförsel, beskuggning och förnaansamling (igenväxning), utebliven eller förändrad hävd samt förändrad markanvändning, dikning och exploatering. Naturtypen är känslig för minskning av populationerna hos de typiska arterna och konkurrens från för området främmande arter.

Förekommer på Härön i mosaik tillsammans med en rad andra hävdgynnade utmarksnaturtyper.

Bevarandemål:

Areal:

-Arealen fuktängar med blååtätel eller starr ska vara minst 4,4 hektar eller öka.

Struktur och funktion:

- Minst 95 % av arealen ska vara väl hävdad varje år vid vegetationsperiodens slut (med "väl hävdad" menas som regel att hävden varit så god att ingen skadlig ansamling av förna skett).

- Negativa indikatorarter ska förekomma med mindre än 5 % täckning eller frekvens (negativa indikatorarter är hundkex, brännässla, åkertistel, krusskräppa samt blommande exemplar av grenrör, rörflen och älgört).

- Naturtypen är som regel busk- och trädfri. Krontäckning av träd och buskar ska vara högst x %. Vedartad igenväxningsvegetation ska inte förekomma (det vill säga träd och buskar som kunnat etablera sig på grund av att hävden blivit för svag).

- Naturtypen ska ha en ostörd hydrologi. Alla eventuella diken med en avvattande effekt ska vara igenlagda senast år 2030, med undantag för kulturhistoriskt värdefulla diken.

Typiska arter:

- Förekomsten av typiska kärlväxter ska bibehållas eller öka. Minst x stycken av de typiska kärlväxtarterna a, b, c etc. ska förekomma i minst y % av provytorna.

- Förekomsten av typiska fågelarter ska bibehållas eller öka. Minst x stycken häckande par av de typiska fågelarterna a, b, c etc. ska förekomma i naturtypen.

Negativ påverkan: Se områdesnivå.

Bevarandeåtgärder: Se områdesnivå.

Bevarandestatus: Se områdesnivå.

Uppföljning: Se tillsvidare den allmänna beskrivningen under rubriken: Uppföljning av naturtyper och arter. Uppföljningsmetoder mm. kommer att beskrivas senare.

6430 Högörtssamhällen

Beskrivning: Högörtssamhällen på fuktig-våt mark i kanten längs med sjöar och vattendrag där störningar i form av hävd och/eller översvämningar, islossningar etc. förhindrar igenväxning av buskar och träd. Naturtypen omfattar inte kantzoner med för regionen enbart triviala och vanligt förekommande kvävegynnade arter.

Naturtypen är känslig för ökad näringstillförsel, beskuggning och förnaansamling (igenväxning), utebliven eller förändrad hävd samt förändrad markanvändning och exploatering. Naturtypen är känslig för minskning av populationerna hos de typiska arterna och konkurrens från för området främmande arter.

Förekommer på Härön i mosaik tillsammans med en rad andra hävdgynnade utmarksnaturtyper. Arealen är möjligen överskattad.

Bevarandemål: Areal:
- Arealen högörtssamhällen ska vara minst x hektar eller öka.

Struktur och funktion:
- Minst x hektar ska ha en öppen struktur.
- Träd och buskar får ha en täckningsgrad på högst x (10) %.

Typiska arter:
- Förekomsten av typiska kärlväxter ska bibehållas eller öka. Minst x stycken av de typiska kärlväxterarterna a, b, c etc. ska förekomma i minst y % av provytorna.
- Förekomsten av typiska landmollusker ska bibehållas eller öka. Minst x stycken av de typiska landmolluskararterna a, b, c etc. ska förekomma i minst y % av transekterna.

Negativ påverkan: Se områdesnivå.

Bevarandeåtgärder: Se områdesnivå.

Bevarandestatus: Se områdesnivå.

Uppföljning: Se tillsvidare den allmänna beskrivningen under rubriken: Uppföljning av naturtyper och arter. Uppföljningsmetoder mm. kommer att beskrivas senare.

6510 Slätterängar i låglandet

Beskrivning: Artrika, torra-friska, hävdpräglade ängar i Götaland samt under högsta kustlinjen i Svealand och Norrland. Naturtypen har utvecklats genom lång kontinuitet av slåtterängsskötsel (och ofta även använts som betesmark på senare tid), men kan vara stadd i igenväxning. Krontäckning av träd och buskar, som inte är av igenväxningskaraktär, är 0-30 %. Hävdgynnade arter skall finnas.

På Härön finns ett skifte intill Ängens gård som utgörs av helt öppen, relativt utmagrad f.d åkermark. Området har en längre tid hävdats med traktorkopplad knivslåtterbalk på eftersommaren samt fårbetats i nov-februari. Hävdgynnade arter som finns är; ängsskallra, höskallra, gullviva, darrgräs m.fl

Naturtypen är känslig för ökad näringstillförsel, beskuggning och förnaansamling (igenväxning), utebliven eller förändrad hävd samt förändrad markanvändning och exploatering. Naturtypen är känslig för minskning av populationerna hos de typiska arterna och konkurrens från för området främmande arter.

Bevarandemål: Areal:
- Arealen slåtterängar i låglandet ska vara minst x hektar.

Struktur och funktion:
- Vid vegetationsperiodens slut ska minst 95 % av arealen vara välhävdad med slåtter och efterbete (med "väl hävdad" menas som regel att hävden varit så god att ingen skadlig ansamling av förna skett och att vegetationshöjden i genomsnitt är ca 3 cm på torra-friska marker, ca 5 cm på fuktiga marker och ca 7 cm på våta marker).
- Krontäckning av träd och buskar som vuxit upp i välhävdade landskap ska vara mellan x och y % (0-5%). Vedartad igenväxningsvegetation ska inte förekomma (det vill säga träd och buskar som kunnat etablera sig på grund av att hävden blivit för svag).

Typiska arter:
- Förekomsten av typiska kärllväxter ska bibehållas eller öka. Minst x stycken av de typiska kärllväxtarterna kattföt, darrgräs, ängsstarr, hirsstarr, jungfrulin, gullviva, skallror, ängsvädd etc. ska förekomma i minst y % av provytorna.
- Förekomsten av typiska fjärilsarter ska bibehållas eller öka. Minst x stycken av de typiska fjärilsarterna a, b, c etc. ska förekomma i minst y % av transekterna.

Negativ påverkan: Se områdesnivå.

Bevarandeåtgärder: För att gynnsam bevarandestatus skall upprätthållas behövs årlig slåtter med skärande eller klippande verktyg. Efterbete är positivt om det görs med måtta så att inte omfattande trampskador uppstår.

Se även områdesnivå.

Bevarandestatus: Se områdesnivå.

Uppföljning: Se tillsvidare den allmänna beskrivningen under rubriken: Uppföljning av naturtyper och arter. Uppföljningsmetoder mm. kommer att beskrivas senare.

8230 Pionjärvegetation på silikatrika bergytor

Beskrivning: Tidvis mycket torra, silikatrika bergytor med pionjärvegetation som domineras av fetbladsväxter, mossor och lavar. Den anknyter till naturtypen klippvegetation på silikatrika bergssluttningar. Känslig för näringstillförsel och i regel beroende av bete.

Förekommer på Härön i mosaik tillsammans med en rad andra hävdgynnade utmarksnaturtyper. Arealen är troligen överskattad.

Bevarandemål: Areal:
- Arealen pionjärvegetation på silikatrika bergytor ska vara minst X hektar.

Struktur och funktion:
- Träd- och busktäckningen ska understiga X(5) %.
- Minst 95 % av arealen ska vara välhävdad varje år vid vegetationsperioden slut.

Typiska arter:
- Förekomsten och täckningsgraden av typiska lavar och kärlväxter ska bibehållas eller öka, d.v.s. det ska finnas minst X st av de typiska arterna i minst Y av provytorna.
Exempelvis gul fetknopp, liten fetknopp, styvmorsviol och tuschlav.

Negativ påverkan: - Igenväxning av angränsande marker.
- Gödning av marken.

Se även områdesnivå.

Bevarandeåtgärder: Se områdesnivå.

Bevarandestatus: Se områdesnivå.

Uppföljning: Se tillsvidare den allmänna beskrivningen under rubriken: Uppföljning av naturtyper och arter. Uppföljningsmetoder mm. kommer att beskrivas senare.

91D0 Skogbevuxen myr*

Beskrivning: Myrar som är skogbevuxna med barr-, bland- eller lövskog. Krontäckningen skall vara minst 25 %. Samtliga tallmossor räknas till denna typ, medan de skogbevuxna kärren får ha en krontäckning på högst 70 %. Vid tätare krontäckning räknas de till sumpskog. Vegetationen domineras av bl.a. glasbjörk, tall, gran, ris, starr och vitmossarter. Känslig för förändrad hydrologi.

Förekommer på Härön i mosaik tillsammans med en rad andra utmarksnaturtyper.

<i>Bevarandemål:</i>	<p>Areal: - Arealen skogsbevuxen myr ska vara minst x hektar.</p> <p>Struktur och funktion: - Det ska finnas minst x m³ död ved per ha. (Relationen död/levande ved ska i naturtypen uppgå till minst 1:5) - Hela arealen skall ha ostörd hydrologi. Det ska inte finnas diken med avvattande effekt.</p> <p>Typiska arter: - Minst x av de typiska kärlväxarterna ska förekomma i minst x % av provytorna. - Minst x av de typiska mossarterna ska förekomma i minst x % av provytorna.</p>
<i>Negativ påverkan:</i>	Se områdesnivå.
<i>Bevarandeåtgärder:</i>	Se områdesnivå.
<i>Bevarandestatus:</i>	Se områdesnivå.
<i>Uppföljning:</i>	Se tillsvidare den allmänna beskrivningen under rubriken: Uppföljning av naturtyper och arter. Uppföljningsmetoder mm. kommer att beskrivas senare.

6270 Artrika silikatgräsmarker nedanför trädgränsen*

<i>Beskrivning:</i>	<p>Artrika, hävdpräglade gräsmarker nedanför trädgränsen på torra–friska, silikatrika jordar. Naturtypen har utvecklats genom lång hävdkontinuitet, men kan vara stadd i igenväxning. Krontäckning av träd och buskar, som inte är av igenväxningskaraktär, är 0-30 %. Hävdgynnade arter skall finnas.</p> <p>Naturtypen är känslig för ökad näringstillförsel, beskuggning och förnaansamling (igenväxning), utebliven eller förändrad hävd samt förändrad markanvändning och exploatering. Naturtypen är känslig för minskning av populationerna hos de typiska arterna och konkurrens från för området främmande arter.</p> <p>Förekommer på Härön i mosaik tillsammans med en rad andra hävdgynnade utmarksnaturtyper.</p>
---------------------	--

<i>Bevarandemål:</i>	<p>Areal:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Arealen artrika silikatgräsmarker ska vara minst x hektar eller öka. <p>Struktur och funktion:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Minst 95 % av arealen ska vara väl hävdad varje år vid vegetationsperiodens slut (med "väl hävdad" menas som regel att hävden varit så god att ingen skadlig ansamling av förna skett). - Negativa indikatorarter ska förekomma med mindre än 5 % täckning eller frekvens (negativa indikatorarter är hundkex, brännässla, åkertistel, krusskräppa, örnbräken, samt blommande exemplar av grenrör, hundäxing och hässlebrodd). - Krontäckning av träd och buskar som vuxit upp i ett välhävdad landskap ska vara mellan x och y %. Vedartad igenväxningsvegetation ska inte förekomma (det vill säga träd och buskar som kunnat etablera sig på grund av att hävden blivit för svag). <p>Typiska arter</p> <ul style="list-style-type: none"> - Förekomsten av typiska kärlväxter ska bibehållas eller öka. Minst x stycken av de typiska kärlväxterarna a, b, c etc. ska förekomma i minst y % av provytorna.
<i>Negativ påverkan:</i>	Se områdesnivå.
<i>Bevarandeåtgärder:</i>	Se områdesnivå.
<i>Bevarandestatus:</i>	Se områdesnivå.
<i>Uppföljning:</i>	Se tillsvidare den allmänna beskrivningen under rubriken: Uppföljning av naturtyper och arter. Uppföljningsmetoder mm. kommer att beskrivas senare.

8220 Klippvegetation på silikatrika bergssluttningar

Beskrivning: Naturtypen utgår, finns endast i fjällmiljö. Vissa delar kan räknas till 8230 och 1230.

Bevarandemål:

Negativ påverkan:

Bevarandeåtgärder:

Bevarandestatus:

Uppföljning: